

Lp. Gerlin Lõhmus
Sotsiaalministeerium
Edastatud e postiga: Gerlin.Lohmus@sm.ee

Meie 06.11.23

Kemikaaliohutuse Komisjon
Edastatud e-postiga: kok@list.sm.ee

Eesti Keemiatööstuse Liidu seisukohad ja ettepanekud detergentide määruse muutmise eelnõu osas.

Alljärgnevalt toome ära kokkuvõtte Eesti Keemiatööstuse Liidu ja meie valdkonnaspetsiifilise katusorganisatsiooni A.I.S.E seisukohtadest ja ettepanekutest detergentide määruse muutmisega seoses. Lisast leiab A.I.S.E täpse muudatuste sõnastusettepanekute ja põhjenduste paketi (inglise keeles).

Digitaalne tootepass (DPP)

Artiklid: 2(34); 18(2a);

Juhime tähelepanu, et majandusmõju osas ei mainita sõnagagi haldus- ja finantskoormuse talumatut kasvu, mille põhjustaks DPP kehtestamine tootepartii tasandil.

Üldise detergentitööstuse seisukohana toome välja, et pooldame n.ö ühe süsteemi loogikat. DPP detergentidele tuleks kasutusele võtta ainult ESPRi kaudu. Niipea, kui ESPRi alusel on DPP kehtestatud, võib detergentide määruse alusel DPP järgneda rakendusseaduse kaudu. Lisaks soovitame mõju hindamiseks esmalt läbi viia mõjuhindangu, nt. DPP rakenduskulud, säilitusaeg ja millisel tasandil tuleks seda rakendada.

Kuid olenemata sellest, kus ja millal DPP kasutusele võetakse, on selle partii tasemel rakendamine tööstusele talumatu. Partii taseme kehtestamine eeldaks tuhandete täpselt samade DPP-de loomist. Sellest johtuvalt teeb tööstus ettepaneku töötada mudelipõhise lähenemisviisi kallal. Mudel tähendab tootenime + unikaalset koostise tähist (vastavalt unikaalse koostise tähise (UFI) sätetele, olenemata sellest, kas CLP VIII lisa kohaselt on UFI-kood nõutav või mitte). Mudeli rakendamisel luuakse iga uue koostise jaoks uus DPP.

DPP säilitamise aeg

Artiklid: 8(3b); 18(2g)

Tavaliselt tarbitakse pesuvahendid täielikult ära 3 aasta jooksul pärast valmistamist. DPP säilitamine 5 aastat hõlmaks pikemat perioodi ja sellest peaks piisama. Eelnõus väljapakutud 10 aastane periood ei ole põhjendatud.

DPP ülemineku periood

Artiklid: 20(1)

Niipea, kui ESPRi alusel on DPP kehtestatud, võib detergentide määruse alusel DPP järgneda rakendusseaduse kaudu. Kui see ei ole võimalik, siis vähemalt tehnilised nõuded DPP seadistamise, andmekandja ja EL registri kohta tuleb määratleda rakendusaktidega. Kui need on valmis, vajab tööstus piisavalt aega täitmiseks valmistumisel (IT-struktuuri loomine, andmekandja lisamine märgisele, kõigi andmete ettevalmistamine, andmete üleslaadimise protseduuri kehtestamine jne). Tööstuse hinnangul peaks ülemineku periood olema kuni 60 kuud.

Mikroobsed puhastusvahendid

Lisa II, paragrahv 1, 5, 6, 7, 8, 9, 11, Lisa V, osa A paragrahv 6

Analüütilise meetodi valikul on vaja suuremat paindlikkust ja asjakohasust. Nt ISO 21149 on kosmeetikastandard, mida praegu kasutatakse pesuvahendite testimisel, mis võimaldab hinnata lisatud mikroorganismide kontsentratsiooni.

Mikroorganismide arvu lubatud vähenemist ei tohiks määratleda protsentuaalselt – analüütilise meetodi valikul peab olema paindlikkus ja lähtuda võiks loogikast, et tootes peab ka säilivusaja lõpus olema minimaalne nõutud mikroorganismide arv.

Läbivaatamise eelnõus välja pakutud in vivo ägeda mürgisuse (sissehingamisel) test ei sobi mikroorganisme sisaldavate sisse hingatavate aerosoolide ohu kindlakstegemiseks ja see oleks loomade tarbetu kasutamine.

Tootja peaks vastutama taas täitmise teel müügi ohutuse tõendamise eest ja see on võimalik riskianalüüsi kaudu, võttes arvesse ohutuid disainipõhimõtteid, mis on osa riskianalüüsist. Riskianalüüs peaks ka näitama, kas toodet saab kasutada pindadel, mis puutuvad kokku toiduga.

Mikroorganismide toimet ei saa standardsete meetodikate abil demonstreerida, kuna selliste väidete jaoks ei ole standardseid meetodikaid saadaval. See tähendab, et kolmandad osapooled ei saa selliseid spetsiifilisi meetodikaid rakendada. Seetõttu ei tohiks nõuda kolmanda osapoole testimist.

QPS nimekirjas olek ei ole toiduaine- ja söödatööstuses kasutatava mikroorganismi jaoks nõutav – ei peaks seda olema ka puhastusainetööstuse puhul.

CE märgis

Artiklid: 2(24); 7(2c); 9(2b); 10(2b); 14; 25(1a); retsitaalid 19, 24, 44

CE-märgise rakendamise kontseptsioon tuleks määrusest välja jätta järgmistel põhjustel:

– puudub selge põhjus või põhjendus selle kasutamiseks detergentide ja pindaktiivsete ainete puhul; saadav kasu on defineerimata, sealhulgas puudub mõjuhindang;

- CE-vastavusmärgis ei ole pesuvahendite puhul usaldusväärne vastavusindikaator.

Kui ühe põhjendusena viidatakse, et CE märgise puudumine on esimene visuaalne märk, et tootega on midagi valesti, siis selle aspekti lahendab oluliselt paremini ära DPP, mille raames tuleb tootele lisada lihtsasti digitaalselt kontrollitav **andmekandja**. Detergentide või pindaktiivsete ainete tootepassi loomisega kinnitab tootja, et pesuaine või pindaktiivne aine vastab kõikidele kehtivatele nõuetele ja et tootja võtab selle eest täieliku vastutuse. CE märgis on üleliigne ega anna midagi täiendavat juurde.

Märgistamine

Lisa V, osa B, paragrahv 1, 3

Tööstus teeb ettepaneku kohandada sõnastust praegustele tootevormidele vastavaks nii pesupesemisvahendite kui ka automaatsete nõudepesuvahendite puhul (nt tablettidele on lisandunud kapslid).

Digitaliseerimine

Retsitaal 31, 32, 33, 34, 36, 37, 45; artiklid 15(1); 15(2); 16(1); 16(2)

Digitaalsete märgiste kasutamise võimalus peaks olema lubatud kõikidele pesuvahendite tüüpidele/vormidele võrdsetel alustel. Kui n.ö traditsiooniliselt pakendatud pesuvahenditele kehtib võimalus kasutada digimärgist ainult täiendusena füüsilisele märgistusele ning samal ajal taastäitmise teel müüdavatel toodetel asendab digimärgis füüsilise märgistuse, siis ei ole tegemist võrdsete alustega.

Andmekandja peaks olema kõikidel etikettidel silmapaistvalt nähtav. Tagamaks, et tarbijal oleks etiketile alati juurdepääs, peaks täitmisjaamas alati olema selle füüsiline koopia.

Lihtsustatud doseerimisteabe kasutamise võimalus tuleks anda kõikidele pesuvahendite tüüpidele/vormidele.

Üleminekuajad

Retsitaal 28, artikkel 26(7); Lisa V paragrahv 4

Tuleks selgitada, et detergentide suhtes kohaldatakse lõhnaainete allergeenide märgistamise osas samu ülemineku perioode nagu kosmeetikatoodete puhul.

Volitatud esindaja

Artiklid: 2(16); 2(19); 8; 10(3)

Kui importija laseb tooted ELi turule, peaks ta ka täitma kõiki tootja kohustusi. Seega on volitatud esindaja määratluse loomine üleliigne.

Kontaktid ettevõtjatega

Artiklid: 9(4); 9(8); 10(5); 12; 15(3b)

Ettevõtjatega ühenduse võtmiseks tuleks anda rohkem paindlikkust, kuna olenevalt ettevõtjast võivad eksisteerida erinevat tüüpi kontaktpunktid. Lisaks aadressile ja meiliaadressile tuleks võimaldada ka kodulehe ja telefoninumbri kasutamist.

Mittevastavuse tuvastamisest tuleks otse teavitada tootjat ja importijat, et saaks võtta parandusmeetmeid võimalikult kiiresti.

Lugupidamisega

Hallar Meybaum
tegevdirektor

LISA 1: AISE Detergents Regulation Amendments Proposal (sõnastamisettepanekud)

Kärt Kasak
kart@keemia.ee; 6139775